

Ara què fem?

Qualsevol de les modalitats de referèndum requerirà acord amb l'Estat

5 min. 11/02/2013 00:00

VIU

IAN RIDAO (/FIRMES/JOAN_RIDAO/)
Segueix-me

2

Comparteix

Guarda

Cada Pla Viu
marca una
generació.
Tria el teu i
planifica
la jubilació.

PLA SOC DELS

•80•

▫ Alex Salmond i David Cameron pel referèndum d'Escòcia dificulta a Espanya argumentar de cara a la UE el veto al referèndum català. / GORDON TERRIS / EFE

CONTRACTA'L ARA

5 del Parlament del dia 23 fou històrica, perquè la cambra afirmà que la sobirania del poble de Catalunya és un subjecte polític i jurídic des de mil anys, i que el poder de la Generalitat no té el fonament en la Constitució de 1978. Aquesta manifestació de voluntat política col·lideix amb l'acte de la sobirania proclamat per la Constitució (tot el poble espanyol) i el seu caràcter indivisible. Veurem doncs si el govern espanyol l'impugna, emparant-se en el fet que, a diferència del pla Ibarretxe -iniciativa legislativa per ser debatuda-, la del Parlament ja és una resolució que, d'acord amb l'article 161.2 de la Constitució, podria ser recorreguda. Amb tot, és evident que es tracta d'una declaració sense conseqüències jurídiques immediates. Ni l'Estat ni molts juristes espanyols mantenen una posició unívoca. Indiscutiblement qualsevol intent de judicialitzar la declaració només afegirà llenya al foc.

** Més informació a bankia.es

Situant-nos en l'escenari de la celebració de la consulta sobre el futur del Principat, el president Mas ha asseverat que "no és el mateix un referèndum autoritzat per l'Estat i amb vinculació jurídica" que "una consulta organitzada per les institucions catalanes, però sense autorització i vinculació". Curant-se en salut, Artur Mas al·ludia, sense dir-ho, a l'opció de reproduir l'esquema de les consultes iniciades a Arenys de Munt el setembre del 2009, o al fet que la Generalitat es veïés obligada a realitzar una consulta sense l'autorització de l'Estat. El terme *vinculant* no és el més rellevant i és equivocat. Constitucionalment, tots els referèndums que no són de ratificació constitucional o estatutària (art. 92) són "consultius". Recordem el de l'OTAN. Mas prepara els ànims per a la possibilitat d'una consulta sense cap marc legal que l'empari, tot i el seu indiscutible valor polític i simbòlic.

El primer que cal escatir és si el Govern i els seus aliats voldran, davant l'actitud refractària de PP i PSOE, aprofundir en la via possibilista i carregar-se una mica més de raons, sol·licitant a l'Estat que autoritzi un referèndum consultiu d'àmbit català, o bé instar de forma igualment improbable el traspàs a la Generalitat de les funcions executives de l'Estat per autoritzar-lo (d'acord amb l'article 149.1.32 i 150.2 de la Constitució) o, fins i tot, proposar una reforma de la llei estatal de referèndums de 1980 per preveure una modalitat de referèndum específic, vinculat a una eventual reforma constitucional. Així se salvarien les objeccions de forma (competència estatal) i de fons (sobirania). Perquè, com que la Constitució és reformable, i la reforma pot ser il·limitada, aquesta via permetria *constitucionalitzar* un referèndum sobre la secessió d'una part del territori espanyol. En cas de prosperar, però, caldria impulsar una remota reforma de la carta magna, atès que caldrien els dos terços de les Corts, la seva dissolució, la ratificació per dos terços de les noves Corts i l'aval en referèndum de tots els espanyols...

Som al cap del carrer, perquè els partits espanyols ja han dit *no* a tot. El fonament jurídic-constitucional arrenca del principi de sobirania i d'unitat de la Constitució, del fet que no preveu un referèndum d'aquest tipus i del fet, no menys rellevant, que el TC ha exclòs qualsevol consulta sobre la identitat i unitat del titular de la sobirania que no sigui el referèndum de reforma constitucional (sentència sobre el pla Ibarretxe).

Referèndum o consulta?

Certament, l'Estatut de 2006 va assumir la competència exclusiva sobre "consultes populars" (art. 122). Això vol dir que l'Estatut identifica el referèndum amb les consultes amb autorització de l'Estat. Es pretenia que l'Estat es limités a autoritzar la convocatòria i permetés a la Generalitat regular la iniciativa i el procediment. D'acord amb això, el Parlament va aprovar la llei 4/2010 de consultes populars per via de referèndum, impugnada

al TC pel PSOE, pendent de sentència. Per salvar-ho, el Parlament va tramitar la passada legislatura, i ara hi torna, un projecte de llei de "consultes no referendàries" (sense l'ús del cens ni l'administració electoral, ni les garanties judicials espanyoles), per evitar les objeccions del TC i l'autorització estatal. Però amb tota seguretat, quan s'aprovi serà recorreguda i se suspendrà.

Així doncs, si es vol celebrar un referèndum convocat per l'Estat, caldrà l'autorització del Congrés; si es pretén celebrar un referèndum en el marc de la recorreguda llei catalana 4/2010, caldrà l'autorització de l'Estat i, si no s'obté, la convocatòria seria impugnada també al TC, que la suspendria a l'instant. La possibilitat de celebrar una consulta via una nova llei de consultes no requeriria l'autorització, però abans d'arribar a convocar-la seria recorreguda al TC. En cas de persistir a convocar-la, també seria impugnada i suspesa. En conclusió, qualsevol de les tres vies, dins de la legalitat espanyola o catalana, només és possible d'acord amb l'Estat. En el millor dels casos, caldria una llei espanyola específica que regulés un referèndum vinculat a una ulterior reforma constitucional.

A favor de desfer l'empat hi haurà que, d'ençà de l'opinió consultiva del Canadà sobre el Quebec, el dret internacional posa l'expressió democràtica d'un poble al davant de l'ordre constitucional estatal. Difícilment la comunitat internacional entendria que Espanya s'oposés a negociar un acord amb els estàndards de l'escolès, començant perquè la iniciativa fos avalada pels dos terços Parlament o per una iniciativa popular, com preveu la llei de 2010, i acabant perquè el procés fos àmpliament participatiu (50% del cens) i que la secessió obtingués, amb una pregunta clara, una majoria qualificada. En últim extrem, la sortida seria la dissolució del Parlament per convocar eleccions plebiscitàries. Si les urnes es decantessin pels partits favorables a la independència, el Parlament estaria legitimat per una declaració unilateral a cercar el reconeixement internacional d'acord amb la sentència de la Cort Internacional de Justícia del 2010 sobre Kosovo.

Comparteix a facebook (https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://ara.cat/_337e468b?s=f)

Comparteix a twitter (http://twitter.com/share?url=http%3A%2F%2Fara.cat%2F_337e468b%3Fs%3Dt&via=diariARA&text=Ara%20)